

Державний професійно-технічний навчальний заклад
«СВПУ будівництва і дизайну»

МИТТЯ ВОЛОССЯ ГОЛОВИ.

Масаж голови

Розробила викладач

Шерстюк А.І.

Суми, 2015

УПОРЯДНИК

Шерстюк Анна Ігорівна – викладач предметів професійно-теоретичної підготовки з професії перукар ДПТНЗ «СВПУ будівництва і дизайну»

Навчальний посібник «Миття волосся голови. Масаж голови» містить теоретичний матеріал, схематичні зображення, основні поняття та малюнки з теми.

Рекомендований для використання на уроках перукарської справи та на виробничому навчанні.

ЗМІСТ

1. Цілі миття голови	5
2. Способи миття голови	6
3. Вода – як основний компонент при митті волосся	7
4. Засоби для миття волосся	8
5. Значення числа рН	12
6. Позитивні результати використання шампуню.....	12
7. Вимоги до шампуню	13
8. Мило	13
9. Норми витрат шампуню	15
10. Підготовчі роботи перед миттям волосся	15
11. Технологія виконання миття волосся шампунем	15
12. Технологія виконання миття волосся хною	16
8. Технологія виконання миття волосся емульсією з лецитином	18
9. Засоби для нейтралізації	18
10. Сучасний підхід до миття волосся голови	19
11. Види масажу голови	20
12. Позитивні результати процедури масажу голови	20
13. Протипоказання масажу	22
14. Основні прийоми виконання масажу	23

Цілі миття голови

Миття волосся належить до гігієнічних та лікувальних процедур, може бути самостійною операцією або складовою частиною перукарських робіт. Усі види перукарських робіт виконуються на чистому, щойно вимитому волоссі (за винятком фарбування волосся барвниками, які містять перекис водню). Вологе волосся еластичніше і легко набуває тієї чи іншої форми, сильно витягується і не розривається.

Миття голови переслідує 3 цілі:

- **гігієнічна** – усунення забруднень з поверхні волосся і шкіри;
- **деформаційна** – усунення слідів попередньої зачіски;
- **підготовча** – розм'якшення лускуватого шару волосся.

Для розуміння *гігієнічної цілі* миття голови необхідно пам'ятати, що в результаті цієї операції разом з нальотами пилу та іншими забрудненнями змивається і жир, який виділяється сальними залозами голови. Жирне волосся погано піддається обробці, бо жир, покриваючи тонким нальотом лускуватий шар, закриває пори і гальмує проникнення у волосся засобів фарбування і завивки. Знежирення волосся можна вважати не тільки гігієнічною, але й підготовчою операцією.

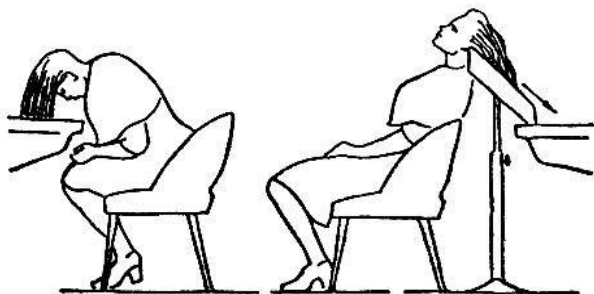
Якщо волосся зберігає сліди попередніх укладок або певну форму головних уборів, для його обробки необхідно спочатку вимити голову, потім волосся розчесати.

Підготовча *ціль* миття голови полягає у розм'якшенні зовнішнього лускуватого шару волосся під впливом миючих засобів, що сприяють швидкій і безперешкодній їх взаємодії з іншими хімічними препаратами.

Способи миття волосся голови

Миття голови у перукарнях відбувається двома способами:

- нахилення голови вперед;
- нахилення голови назад.

При митті голови з нахиленням уперед не треба спеціальних пристроїв – клієнт нахилиє голову над раковиною. Необхідно захищати очі серветкою, щоб в них не потрапили різні хімікати, а також для забезпечення пофарбованих брів і вій від води. Такий спосіб миття голови найчастіше застосовується в чоловічих залах, а також у перукарнях, де немає спеціальних пристроїв для миття голови другим способом.

При використанні другого способу застосовується спеціальний пристрій (крило) або раковина з виїмкою. Виїмка в крилі або раковині дає можливість щільно притискувати до неї шию, щоб вода або рідина для обробки волосся не потрапили на одяг. Цей спосіб застосовується частіше.

Вода – як основний компонент при митті волосся

Вода – обов'язковий і чи не найголовніший компонент при звичайному митті голови і волосся. У залежності від її складу розрізняють воду жорстку (колодязна, джерельна, морська) і м'яку (дощовій, сніговій). Різна вода виявляє різний вплив на волосся під час миття.

Для миття голови найбільш прийнятна вода, в якій менше розчинено мінеральних солей, тобто м'яка вода. Особливо бажане використання м'якої води при обробці волосся слабкого від природи, пористого або зіпсованого багаторазовим впливом хімічних препаратів для завивки і фарбування. Таке волосся добре вбирає воду: разом знею в його пори потрапляють і розчинені у воді мінеральні солі. Насичення волосся мінеральними солями знижує його еластичність і блиск. Воно стає липким і неприємним на вигляд. Коли немає м'якої води, її готують шляхом кип'ятіння звичайної трубопроводної або іншої води, при цьому більша частина розчинених у ній мінеральних солей осідає на стінках посуду у вигляді накипу. Пом'якшити воду можна також питною содою (2-4 чайних ложки на 3- 4 л води).

Вода для миття волосся має бути проточною, чистою, прозорою, без шкідливих домішок, кольору, запаху.

За температурою вода вважається:

Холодною - 20°C;

Прохолодною – 21-28°C;

Теплою – 33-38°C;

Гарячою – 39-45°C;

Дуже гарячою – вище 45°C.

Найбільш сприятлива температура 34-45°C.

Чим жирніше волосся – тим нижче повинна бути температура води!

Засоби для миття волосся

Існують три види миття голови:

- 1) милом або шампунем;
- 2) хною;
- 3) емульсією з лецитином.

Шампунь

***Шампунь** (від англ. Shampoo)- рідкий чи пастоподібний засіб для миття волосся, виготовлений з використанням масел, пахучих речовин, спеціальних добавок.*

Слово прийшло до нас із мови хінді і означає «натискати», «терти». Слово походить від назви квітки чампа, яка росте в Індії. З неї виготовляють масло і втирають у волосся.

Шампунь являє собою суміш кількох речовин: води, поверхнево-активних речовин, консервантів, ароматизаторів, неорганічних солей, природних масел, вітамінів тощо.

Історія шампуня

Шампунь винайшли у 1903 році. Німецький хімік Ханс Шварцкопф вперше виготовив порошковий фіалковий шампунь, який став першим марочним продуктом в галузі косметики для волосся. Асортимент шампунів поширився досить швидко. Були шампуні жовткові, ромашкові, кисневі, травяні, ланолінові, березові, сірчані, з витяжками смол.

У 1919 році виробництво шампунів було поставлено на високому рівні, а продукт отримав назву «Шампунь». Згодом винайшли жидкий шампунь для волосся.

У 1993 році – перший шампунь без лугів. Його формула стала основою для багатьох сучасних шампунів.

Виробництво шампунів та інших засобів догляду за волоссям постійно розширюється.

За консистенцією шампуні поділяються на:

- рідкі;
- концентровані (розводять водою у співвідношенні 1:1);
- сухі.

В залежності від стану волосся шампуні поділяються на:

- для сухого волосся;
- для нормального волосся;
- для жирного волосся;
- для комбінованого волосся;
- для пошкодженого волосся;
- для ламкого волосся;
- для фарбованого волосся

За призначенням шампуні поділяються на:

- звичайні;
- спеціальні;
- лікувальні;
- особливого призначення.

Звичайні – потребують додаткового використання інших косметичних засобів, кондиціонерів, ополіскувачів.

Спеціальні – м'якої дії, ними можна користуватися щодня. Вони поліпшують будову волосся, не подразнюють шкіру голови, оскільки мають нейтральний рівень рН. До них належать препарати «2 в 1» - шампунь і бальзам-ополіскувач.

Лікувальні – призначені для «проблемного», особливо чутливого і пошкодженого волосся. До їхнього складу входять спеціальні лікувальні препарати.

Шампуні особливого призначення –

використовуються до або після хімічної завивки чи фарбування волосся, нейтралізують залишки окисника, надають волоссю міцності, закривають луску кутикули тощо.

За лікувальною дією і косметичним ефектом шампуні поділяють на:

- освіжаючі;
- зміцнюючі;
- проти лупи;
- відтінюючі;
- дитячі.

За формою випуску шампуні поділяють на:

- рідкі;
- кремоподібні;
- гелеподібні;
- порошкоподібні (сухі);
- аерозольні.

Сухий шампунь

Говорити про те, що сухий шампунь для миття волосся – це новинка, зовсім не вірно. Це добре забутий старий домашній засіб. Колись наші пращури очищали волосся, посипаючи їх борошном або дрібно подрібненим зерном. Першими згадали про сухий спосіб очищення волосся косметологи французької фірми «Клоран» і вигадали ніжний ароматизований сухий шампунь. Сьогодні такі шампуні виготовляють всі ведучі косметичні фірми світу.

Сучасні сухі шампуні мають вид ароматизованого порошка. Вони містять абсорбенти, які впитують залишки жиру. В оригінальний склад шампуней входять екстракти овса, рису чи кукурудзи – речовини з високою здатністю вбирати жир.

Спосіб використання: балон з порошком слід інтенсивно встряхнути перед використанням. Потім на відстані 30-40 см розпилити невелику кількість сухого шампуню на волосся і рівномірно розподілити його по всій довжині волосся і шкірі голови м'якими масуючими рухами. Порошок слід залишити на волоссі і шкірі на 2-3 хвилини, а потім інтенсивно розчесати гребінцем із частими зубцями.

Але сухим шампунем не слід користуватися в нормальних життєвих умовах, тому що при ефективному очищуванні вони все ж таки уступають звичайним шампуням.

Сухий шампунь можна приготувати в домашніх умовах. Для цього необхідно змішати чайну ложку солі з чайною ложкою кукурудзяної або будь-якої іншої муки грубого помолу.

Можна використовувати також дитячу присипку і крахмальну муку.

Значення числа рН

Більшість шампунів нейтральні або відповідають рН 5,5.

Значення цього числа вказує на баланс між кислотою і луговою реакцією.

В волоссі весь час міститься небагато вологи із атмосфери, від дихання і т.і., і вони мають злегка кислу реакцію. Деякі процедури з волоссям, включаючи фарбування і хімічну завивку, надають волоссю лугову реакцію. В цьому випадку волосся втрачає свою пружність, стає ламким і посіченим.

Значення числа рН: 6-7- кислотна реакція;
7- нейтральна реакція;
7-14- лугова реакція.

Позитивні результати використання шампуню:

1. Волосся чисте, відсутній жир на ньому.
2. Волосся набуло блиску, шовковистості.
3. Підвищилася еластичність, легко розчісується.
4. Не електризується волосся.
5. Відсутнє подразнення шкіри, зуд.
6. Шампуні повертають волоссю втрачені білки, вологу, поживні речовини. Також захищають кутикулу волосся.)

Вимоги до шампуню

- Гарний шампунь повинен утворювати велику кількість піни
- Гарно промивати волосся, не обезжирюючи його до кінця
- Не визивати подразнення шкіри і слизових оболонок
- Після миття волосся повинно легко розчісуватись, а після висихання не утворювати електростатичних розрядів.
- Повинен надавати волоссю і шкірі легкий приємний запах і зберігати свої властивості довгий час.
- Повинен бути в'язкий, щоб не розливався, як вода, а щоб повільно покривав волосся. В'язкість не повинна мінятися в залежності від зміни температури.

Мило

Мила – солі вищих жирних кислот, а саме: жирно-кислий калій і натрій.

За цими властивостями мила поділяють на 2 групи:

1. Тверді – сіль калію.
2. Рідкі – сіль натрію.

При їх виготовленні жири та олії (масла) розщеплюються, виділяючи гліцерин.

Принцип дії мила.

При намилюванні на поверхні волосся утворюється піна і відбувається розщеплення мила, внаслідок чого утворюються рідкі кислоти і луг. Речовини, які входять до складу піни, обволікають часточки жиру і різних забруднень, що знаходяться на волоссі. Щоб не завдавати

шкоди волоссю, необхідно обмежити час впливу лугу на нього. Для цього збиту піну швидко усувають з волосся, сполоснувши його водою. При цьому часточки жиру і забруднень повністю усуваються разом з піною. Це необхідно в основному для волосся слабкого або зіпсованого хімікатами.

Історія мила

Мило виготовлялося ще в давньому Вавілоні близько 2800

до н.е. Широко застосовувалося мило у Давньому Римі, Єгипті.

За легендою слово мило походить від назви гори в давньому Римі, де здійснювалося жертвопринесення

богам. Саме в Римі миловаріння набуло широкого розповсюдження і виділилося в ремісничу галузь. Під час раскопок Помпеї археологи знайшли миловарню та шматки мила.

Миловаріння ктивно розвивалося в Італії, Греції, Іспанії.

У 1808 році французький хімік Мишель Ежен Шеврель визначив склад мила. У Європі та США процес виготовлення мила з'явився у 1930 році.

Вимоги до мила

- добре розчинятися у воді;
- не містити зайвого лугу;
- мати стійкість при зберіганні.

Норми витрат шампуню

В жіночому залі:

I довжина – 15 мл

II довжина – 20 мл

III довжина – 25 мл

В чоловічому залі: 8-10 мл

Підготовчі роботи перед миттям волосся

- Провести діагностику волосся
- Визначити наявність захворювань, типу волосся і його стану
- Вибір шампуню, бальзама-ополіскувача
- Ретельне розчісування волосся
- Регулювання температури води

Технологія миття волосся шампунем

- Укриваємо пеньюаром і рушником;
- розчісуємо волосся гребінцем або щіткою для посилення кровообігу, видаляючи при цьому пил, мертві клітини, волосся, яке випало.
Це забезпечує:
 - рівномірне нанесення шампуню;
 - полегшує розчісування волосся після миття.
- пересаджуємо клієнта на мийку;
- виставляємо температуру води відповідно до бажання клієнта;
- змочуємо волосся водою;
- наносимо шампунь. Наливаємо необхідну кількість шампуню (15 мл) на долоню. Розпінуємо шампунь легкими круговими рухами подушечками пальців,

рухаючись від крайової лінії росту волосся до маківки.

- перший раз виконуємо миття волосся без масажу, щоб не втерти весь бруд в шкіру і не викликати подразнення;
- змиваємо шампунь і якщо необхідно наносимо ще раз.
- ретельно прополіскуємо волосся, змиваємо шампунь і бруд;
- промокуємо м'яким рушником, не викручуючи і не розтягуючи.
- проводимо нейтралізацію для надання волосся блиску, м'якості, пишності (бальзам-ополіскувач, ополіскувач зі збалансованою кислотністю, кондиціонер).

Не рекомендується розчісувати волосся одразу після миття, його треба просушити природним шляхом. Розчісувати обережно гребінцем з рідкими зубцями.

Технологія миття волосся хною

Використання при митті голови хни позитивно впливає на ріст волосся, очищає шкіру голови від лупи і надає волосся світлих тонів та легких золотавих відтінків. Миття голови хною досить широко застосовується у перукарській практиці.

Готуємо розчин хни (на одну операцію):

- відсипаємо 5-6 г порошку хни, приблизно четверту частину пакетика (у пакетика по 25 г), в емальовану або фарфорову мисочку;
- добре перемішуємо порошок і роздавлюємо грудочки;

- у мисочку з порошком обережно вливаємо 100 мл гарячої води (t 80-85°C), постійно помішуючи рідину неметалевою паличкою;
- слідкуємо за тим, щоб не утворилися грудочки;
- як тільки маса стане однорідною, помішування можна припинити;
- вкриваємо клієнта пеньюаром і поліетиленовою накидкою, поверх якої кладемо рушник. Він буде затримувати розчин хни, що стікає по поліетиленовій накидці;
- миємо голову із застосуванням мила або шампуня;
- злегка віджимаємо волосся руками, щоб усунути з нього зайву кількість води;
- змочуємо волосся приготовленим розчином хни. За час, доки відбувається миття голови, розчин встигне охолонути до 38-45°C. Змочувати волосся розчином краще на спеціальному пристрої (крилі);
- припіднімаємо голову клієнта, залишаючи шию розміщеною у вирізі;
- спочатку змочуємо потиличну зону, включаючи волосся по лінії його росту на шиї; потім поклавши голову на крило,- і волоссяний покрив решти ділянок голови;
- робимо легкий масаж шкіри голови подушечками пальців;
- час витримки – 5-15 хв;
- змиваємо теплою водою без мила;
- витираємо рушником;

розчесуємо.

Технологія миття волосся емульсією з лецитином

Якщо волосся сухе і ламке, то його дуже корисно мити яйцем, оскільки в його склад входить лецитин і майже всі амінокислоти, які оберігають волосся від пошкодження і сприяють усуненню лупи.

Зазвичай використовують усе яйце. Жовток і білок добре збити в невеликій кількості води. Яєчну піну вилити на задалегідь змочене волосся і мити без мила. Потім волосся ретельно обполоснути чистою теплою водою, а після – підкисленою. Дуже корисні у цьому випадку споліскування волосся травами, яку додають йому дивовижний блиск.

ЗАСОБИ ДЛЯ НЕЙТРАЛІЗАЦІЇ

Бальзами.

Він проникає безпосередньо під кератинові лусочки волосини, при цьому заповнюючи пустоти, що утворилися між ними; саме це дає йому можливість вирівняти поверхню волосини. До того ж бальзам впливає і на волосяну цибулину - залишає у волосяному мішечку речовини, що стимулюють ріст волосся і регулюють виділення жиру.

Кондиціонери.

Завдяки спеціальним добавкам він забезпечує волосся швидке і нешкідливе висихання, не віднімаючи при цьому необхідну вологу. Багато кондиціонерів мають у своєму складі компоненти, що нейтралізують статичну електрику. Після використання кондиціонера волосся припиняє електризуватися і «тягнутися» за гребінцем.

Обполіскувачі.

У них мітиться велика кількість натуральних рослинних екстрактів, які тонізують волосся і шкіру голови, збагачують їх вітамінами. Полегшує розчісування волосся.

Сучасний підхід до миття голови Робот Panasonic для миття волосся

Анансований ще у вересні 2010 року в Японії робот для миття волосся вже офіційно приймає клієнтів.

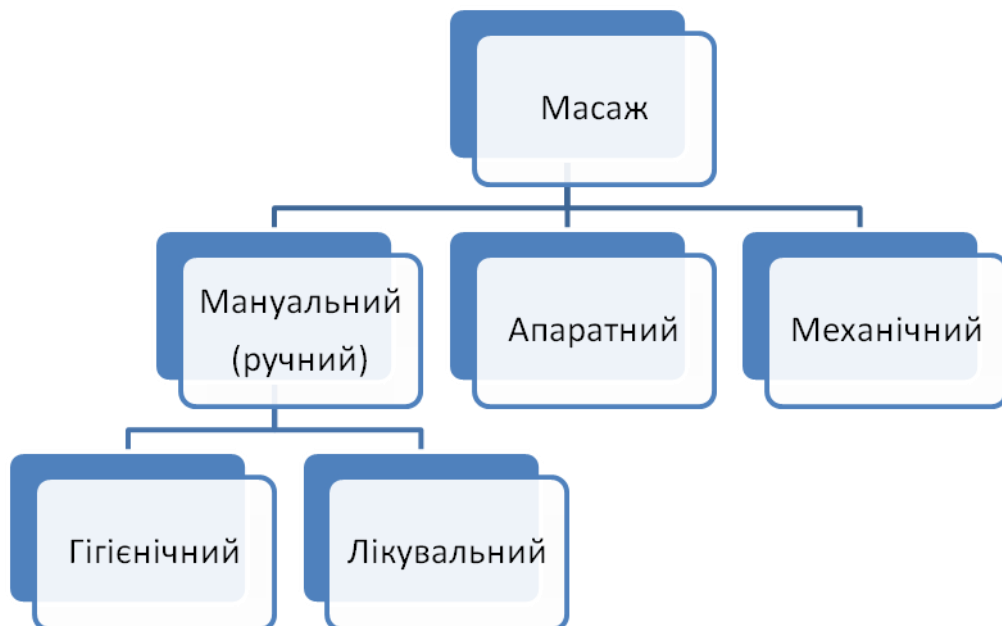
Зовні апарат схожий на звичайне крісло, як у всіх перукарнях. Клієнтові необхідно розмістити голову над мийкою.

Робот розділяє зону голови по лінії росту волосся, щоб вода і шампунь не потрапляли на обличчя і одяг людини, після чого починається сам процес миття волосся. За допомогою 24 роботизованих пальчиків проходить процес виконання масажу. Вибір шампуня, бальзама залишається за майстром – перукарем, але додавати їх під час миття і ополіскувати робот вміє сам за допомогою розпилювачів.

Масаж голови

Масаж голови – це ефективний спосіб знаття втоми і підготовки клієнта до інтенсивних навантажень.

Гігієнічний масаж – це активний засіб зміцнення організму та профілактики захворювань.

Лікувальний масаж – ефективний метод лікування багатьох захворювань.

Позитивні результати процедури масажу голови

- поява відчуття спокою і розслаблення;
- допоможе усунути головний біль і стрес;
- волосся стане м'якше і більш блискучими;

- шкіра голови заспокоїться, зменшиться свербіж;
- втирання спеціальних мастил та сумішей збільшить зростання волосся;
- покращиться кровообіг, значно скоротиться випадіння волосся;
- шкіра голови і волосся наситяться поживними речовинами і киснем;
- зменшиться появу лупи;
- активуються акупунктурні точки, що впливають на внутрішні органи.

Для вірного і дієвого масажу потрібне дотримання певних правил:

- масаж голови для росту волосся активізує роботу сальних залоз, тому рекомендується робити його за годину до миття волосся;
- процедура повинна тривати не менше 5 хвилин;
- масаж слід проводити в розміреному темпі, без метушні і приділяючи увагу кожному сантиметру голови;
- після процедури потрібно пальцями розчесати волосся, потім промити і висушити без застосування фена;
- масаж на голові не рекомендований при травмах голови.

Призначення масажу

1. Стреси, особливо часті або навіть постійні, так зване хронічне стресовий стан.
2. Психоемоційний напруга.
3. Будь-які невротичні прояви і реакції. 0
4. Розумова перевтома.

5. Тривожність і занепокоєння.
6. Порушення сну.
7. Травми голови: струс мозку; забій головного мозку; здавлювання головного мозку.
8. Головні болі.
9. Захворювання серцево-судинної системи.
10. Простудні захворювання без підйому температури.
11. Алопація (випадання волосся) неінфекційного походження.

Протипоказання масажу

- Серйозні загальні захворювання організму;
- Травми шкіри голови;
- Гнійничкові або грибкові ураження шкіри голови;
- Екзема;
- Гіпертонічна хвороба;
- Хронічне випадання волосся, тобто облісіння.

Основні прийоми виконання масажу голови

Погладжування. Роблять подушечками пальців обох рук, починаючи від лобової лінії зростання волосся, як би розчісуючи волосся по проділах до потилиці, або одну руку встановлюють на верхній частині лоба, іншу - на потилиці, обидві руки легко, без натискання, рухаються назустріч один одному.

Розтирання. Подушечками пальців масажують вниз-вгору від верхівки всю волосяну частину голови дрібними, енергійними, потім колоподібними рухами подушечок пальців по тих же напрямках.

Потягування та провітрювання. Волосся захоплюють в проміжки між пальцями і обережними рухами підтягують вгору, виконуючи невеликі коливання.

Постукування. Роблять чотирма пальцями обох рук (великий палець при цьому фіксується) по всій поверхні голови м'яко, легко.

Вібрація. Працюють подушечками пальців по всій поверхні голови від верхівки вниз до межі зростання волосся, як би переміщаючи м'які тканини. На закінчення слід промасірувати шию.

Повторить 3 раза

a

Повторить 3 раза

б

Повторить 3 раза

в

Повторить 3 раза

г

Повторить 3 раза

д

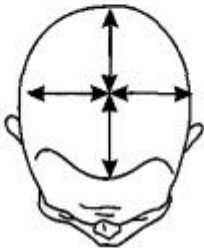
Повторить 3 раза

е

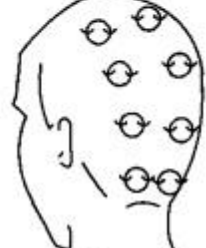
Повторить 1 раз

ж

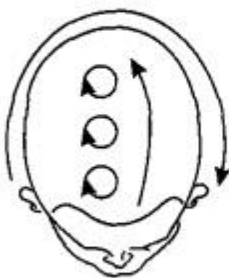
Повторить 3 раза

з

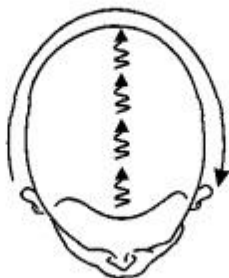
Повторить 3 раза

и

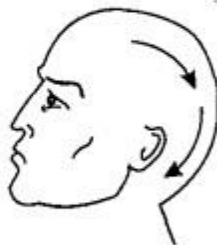
Повторить 1 раз

к

Повторить 1 раз

л

Повторить 3 раза

м

Контрольні питання

1. Назвіть цілі миття голови.
2. Які існують способи миття голови?
3. Перелічіть засоби для миття голови.
4. За допомогою чого виконують нейтралізацію волосся?
5. Які підготовчі роботи необхідно виконати перед миттям волосся голови?
6. Технологія виконання миття голови шампунем.
7. Які розрізняють види масажу?
8. Назвіть показання до виконання масажу.
9. Які існують протипоказання до виконання масажу?
10. Назвіть основні прийоми виконання масажу.